

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1759/2024
29.01.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Татјане Вуковић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела одузимање и уништење службеног печата и службеног списка из члана 328. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Аните Турковић, поднетом против правноснажних решења МУП, ПУ Нови Пазар, ПС Сјеница КУ број: 50457/24, ЛС – 205/24 од 28.10.2024. године, Основног суда у Сјеници КПП.бр.42/24 од 28.10.2024. године и 44/24 од 30.10.2024. године и Основног суда у Новом Пазару Кв.бр.477/24 од 01.11.2024. године, у седници већа одржаној дана 29.01.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Аните Турковић, поднет против правноснажних решења МУП, ПУ Нови Пазар, ПС Сјеница КУ број: 50457/24, ЛС – 205/24 од 28.10.2024. године, Основног суда у Сјеници КПП.бр.42/24 од 28.10.2024. године и 44/24 од 30.10.2024. године и Основног суда у Новом Пазару Кв.бр.477/24 од 01.11.2024. године, у односу на повреду закона из члана 74. Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Решењем МУП, ПУ Нови Пазар, ПС Сјеница КУ број: 50457/24, ЛС – 205/24 од 28.10.2024. године одређено је задржавање у трајању од 48 сати АА које се има рачунати од 28.10.2024. године, од 12,15 сати, када је ухапшен, односно када се одазвао на позив и саопштено му је да је према њему примењена мера задржавања дана 28.10.2024. године у 13,00 часова.

Решењем Основног суда у Сјеници КПП.бр.42/24 од 28.10.2024. године одбијена је жалба браниоца по службеној дужности окривљеног АА, адвоката Зехлије Куртовића, изјављена на решење МУП, ПУ Нови Пазар, ПС Сјеница КУ број: 50457/24, ЛС – 205/24 од 28.10.2024. године, као неоснована.

Решењем Основног суда у Сјеници КПП.бр.44/24 од 30.10.2024. године према окривљеном АА, на основу члана 211. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП одређен је притвор у трајању од тридесет дана, који се има рачунати од 28.10.2024. године, са почетком у 12,15 часова, као даном и часом лишења слободе.

Решењем Основног суда у Новом Пазару Кв.бр.477/24 од 01.11.2024. године одбијене су као неосноване жалбе окривљеног и браниоца изјављене на решење Основног суда у Сјеници КПП.бр.44/24 од 30.10.2024. године

Бранилац окривљеног АА - адвокат Анита Турковић поднела је захтев за заштиту законитости против правноснажних решења, због повреде закона из члана 485. став 4. у вези став 1. тачка 1) ЗКП, док из образложења захтева произилази да га подноси због повреде закона из члана 74. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине побијана решења.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду закона из члана 74. ЗКП, док је у осталом делу одбачен.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду закона из члана 485. став 4. у вези став 1. тачка 1) ЗКП, међутим у образложењу захтева суштински указује на повреду закона из члана 74. ЗКП. Ово са разлога што наводи да је окривљеном повређено право на обавезну одбрану прописану одредбом члана 74. став 1. тачка 3) ЗКП јер му није било омогућено да ангажује браниоца по свом избору након што му је полиција у Сјеници саопштила и уручила решење о задржавању, већ му је наметнут од стране полиције, као ненадлежног органа, бранилац по службеној дужности пре саопштавања и доношења решење о задржавању, који је тражио од полицијских службеника да се изузме из предмета, што поступајући полицијски службеници нису поштовали.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 74. став 1. тачка 3) Законика о кривичном је прописано да окривљени мора имати браниоца ако је задржан или му је забрањено да напушта стан или је притворен – од лишења слободе, па до правноснажности решења о укидању мере.

Одредба члана 294. став 5. ЗКП прописује да осумњичени мора имати браниоца чим орган поступка из става 2. тог члана донесе решење о задржавању. Ако осумњичени сам, у року од четири часа, не обезбеди браниоца, јавни тужилац ће му га обезбедити по службеној дужности, по редоследу са списка адвоката који доставља надлежна адвокатска комора.

Из списка предмета произилази да је окривљени, након што су му предочена кривична дела која му се стављају на терет и да ће против њега бити донето решење о задржавању, предочена му права задржаног лица и лица лишеног слободе изјавио да хоће да га брани његов адвокат Анита Турковић, ... окривљеног, да неће да да њен број телефона и да је полиција обавести о томе, те да ће само у њеном присуству дати изјаву. Адвокат Анита Турковић је, након што је полиција ступила у контакт са њом, изјавила да се тренутно налази у Београду, да има ... деце, да мора да се договори са супругом око доласка у Сјеницу и да до поподне неће моћи да пође из Београда.

По оцени овог суда, окривљеном АА, у конкретном случају, није повређено право на обавезну одбрану, обзиром да је, након што окривљени није обезбедио свог браниоца јер је адвокат Анита Турковић, коју је окривљени тражио као свог браниоца, изјавила да није у могућности да крене из Београда за Сјеницу пре поподнева, окривљеном према наводима решења о задржавању МУП, ПУ Нови Пазар, ПС Сјеница КУ број: 50457/24, ЛС – 205/24 од 28.10.2024. године обезбеђен бранилац по службеној дужности (став 4 образложења решења) и то адвокат Зехлија Куртовић и решење таквог садржаја му је уручено дана 28.10.2024. године у 13,00 часова, а што значи да је окривљени имао браниоца чим је орган поступка донео решење о његовом задржавању, па су супротни наводи браниоца окривљеног којим се указује на повреду закона из члана 74. ЗКП, од стране овога суда, оцењени као неосновани.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је недозвољен и нема прописан садржај.

У преосталом делу захтева бранилац окривљеног наводи битну повреду одредаба кривичног постука из члана 438. став 2. тачка 2) и 3) ЗКП, те повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, које повреде суштински образлаже тако што указује на повреду члана 211. став 1. тачка 2) и 3) ЗКП, наводећи да нису цењени законски разлози за одређивање притвора у смислу наведене одредбе већ су само апстрактно наведени, те да је притвор одређен због основа сумње а не на основу основане сумње. Даље се у захтеву наводи и да другостепени суд није ценио жалбене наводе, на који начин се указује и на повреду члана 460. ЗКП, као и да је повређена одредба члана 69. став 2. ЗКП из разлога што је окривљени изведен пред судију за претходни поступак након протеча 48 сати, те да суд није испитивао решење у границама жалбених основа и правца побијања истог у смислу члана 467. став 1. ЗКП.

Како наведене повреде не представљају законске разлоге због којих је, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд захтев браниоца окривљеног АА у овом делу оценио недозвољеним.

Такође, у поднетом захтеву се наводи и битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП-а, због које је подношење захтева дозвољено, међутим, како бранилац окривљеног у захтеву уопште не наводи у чему се састоји наведена повреда закона, то је стога Врховни суд оценио да у овом делу поднети захтев нема прописан садржај, у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), по налажењу овога суда, подразумева не само опредељење о којој повреди закона је реч, већ и образложење у чему се та повреда конкретно састоји.

У поднетом захтеву за заштиту законитости бранилац окривљене истиче да је повређен члан 29. став 2. Устава Републике Србије, а чиме се у суштини указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносилац захтева за заштиту законитости уз захтев није доставила одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ове повреде захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним решењима није учињена повреда закона из члана 74. ЗКП на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Аните Турковић, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев браниоца окривљеног у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу захтев одбацио, на основу члана 487. став 1. тачка 2) и 3) у вези члана 485. став 4. и 484. ЗКП.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић